

ΕΛΛΑΣ

Ανεξάρτητη ενημέρωση

Η αρχαία ελληνική τεχνολογία στη Βιέννη

Posted on [Νοέμβριος 19, 2015](#)

Στο κτίριο του Ευρωπαϊκού Γραφείου Εφευρέσεων

«Πολλά περισσότερα από όσα νομίζουμε, χρωστάει στους Έλληνες ο δυτικός πολιτισμός, καθώς η τεχνολογία των αρχαίων Ελλήνων, λίγο πριν το τέλος του αρχαιοελληνικού κόσμου, ήταν συγκλονιστικά όμοια με τις αρχές της σύγχρονης τεχνολογίας, η οποία επανέκτησε τα επιτεύγματά τους έπειτα από 1.500 χρόνια ωρίμανσης» τονίζει, σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, στη Βιέννη, ο δημιουργός του Μουσείου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας και του Μουσείου Αρχαίων Ελληνικών Μουσικών Οργάνων, Κώστας Κοτσανάς.

Οι πάνω από 350 επινοήσεις, καινοτομίες, εφευρέσεις των αρχαίων Ελλήνων, που πραγματοποιήθηκαν από το 2000 π.Χ. έως το τέλος του αρχαίου ελληνικού κόσμου, αποτελούν και σήμερα τα δομικά στοιχεία της σύγχρονης τεχνολογίας, η εξέλιξη της οποίας θα ήταν αμφίβολη χωρίς την «**ανέξοδη και ανεμπόδιση**» επανάκτηση αυτής της αξιοθαύμαστης, ξεχασμένης ελληνικής τεχνολογίας, επισημαίνει ο ίδιος, με την ευκαιρία της παρουσίασης δεκάδων λειτουργικών ομοιωμάτων από αυτά τα σημαντικά επιτεύγματα της αρχαίας ελληνικής σκέψης σε ειδική έκθεση στη Βιέννη, στο κτίριο του Ευρωπαϊκού Γραφείου Εφευρέσεων (ΕΓΕ).

Η εξέλιξη της τεχνολογίας, όπως σημειώνει, δεν είναι μια απλή γραμμική αύξουσα καμπύλη, όπως νομίζει κανείς, με μια στασιμότητα ίσως στον Μεσαίωνα, αλλά τον 3ο και τον 2ο αι. π.Χ. υπήρξε μια αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας, ενώ αμέσως μετά υπήρξε μια οπισθοχώρηση και απώλεια αυτής της τεχνολογίας, και μόνον πολύ αργότερα μια επανεκκίνηση, ώστε να φτάσει κανείς το 1500 μ.Χ. να είναι στο ίδιο επίπεδο με τον 2ο αι. π.Χ.

Η έκθεση στη Βιέννη –στα εγκαίνια της οποίας παρευρέθηκαν πολλοί εκπρόσωποι της δημόσιας ζωής της Αυστρίας εκδηλώνοντας τεράστιο ενδιαφέρον για τα εκθέματα– εντάσσεται στις περιοδεύουσες ανά τον κόσμο εκθέσεις αυτών των ομοιωμάτων των κληροδοτημάτων της αρχαίας ελληνικής τεχνολογίας.

Οι περιοδεύουσες εκθέσεις –η προηγούμενη είχε γίνει στο κτίριο του Διεθνούς Δικαστηρίου στη Χάγη– φιλοξενούνται, μεταξύ άλλων, σε μουσεία και πανεπιστήμια, με επόμενους σταθμούς στο Μόναχο (στην έδρα του Ευρωπαϊκού Γραφείου Εφευρέσεων) και το Βερολίνο και κατόπιν σε μια σειρά πόλεις στη Γαλλία και αργότερα στις ΗΠΑ.

Στόχος των εκθέσεων αυτών, καθώς επίσης του Μουσείου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας και του Μουσείου Αρχαίων Μουσικών Οργάνων, είναι, όπως επαναλαμβάνει ο **Κώστας Κοτσανάς**, να αναδείξουν το γεγονός ότι η τεχνολογία των αρχαίων Ελλήνων, λίγο πριν το τέλος του αρχαιοελληνικού κόσμου, ήταν εξαιρετικά όμοια με τις απαρχές της σύγχρονης τεχνολογίας.

Και μπορεί κάτι τέτοιο να ξενίζει, αλλά, όπως επισημαίνει ο ίδιος, κανείς μπορεί να το διαπιστώσει στα εκθέματα, από το ρομπότ-υπηρέτρια του Φίλωνος, το σταθερό αυτόματο θέατρο του Ηρώνος –που είναι ουσιαστικά ο κινηματογράφος των αρχαίων Ελλήνων διότι μπορούσε να παρουσιάσει αυτόματα την πλοκή ενός μύθου με κινούμενη εικόνα και ήχο–, το υδραυλικό ρολόι του Αρχιμήδη, μέχρι τον περίφημο αναλογικό υπολογιστή των Αντικυθήρων.

Για παράδειγμα, συνεχίζει ο Κώστας Κοτσανάς, οι κοχλίες και τα περικόχλια, οι οδοντωτοί τροχοί, οι τροχαλίες και οι ιμάντες, οι αλυσίδες, οι βαλβίδες τα έμβολα και οι κύλινδροι, μερικά μόνο δηλαδή από τα άλλα εφευρήματα των αρχαίων Ελλήνων, αποτελούν ακόμη και σήμερα τα βασικά τμήματα της μηχανής του αυτοκινήτου.

Όπως επισημαίνει, τώρα η τεχνογνωσία κατοχυρώνεται, **«πατεντάρεται»**, πολύ δύσκολα διαχέεται, σε αντίθεση με τις τότε καινοτομίες-εφευρέσεις των αρχαίων Ελλήνων, κατά την **«επανάκτηση»** των οποίων δεν έμεινε το όνομα του αρχικού δημιουργού τους, όπως, για παράδειγμα για τον **«σύνδεσμο του Φίωνα»** του 3ου αι. π.Χ., που τώρα είναι γνωστός μόνον ως **«σύνδεσμος Καρντάν»**.

Γεννημένος το **1963** στην Αιγείρα Αχαΐας με σπουδές στο τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, από όπου αποφοίτησε το 1986, ο Κώστας Κοτσανάς έχει αφιερώσει τη ζωή του στη μελέτη του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και ιδιαίτερα στην αρχαία ελληνική τεχνολογία, μέσα από έρευνές του, μελέτες και ανακατασκευές του που έχουν παρουσιαστεί σε διεθνή συνέδρια και εκθέσεις, προκαλώντας το παγκόσμιο ενδιαφέρον.

Στα εγκαίνια της έκθεσης στη Βιέννη, την οποία επιμελήθηκε ο ίδιος και η οποία διοργανώνεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Εφευρέσεων (ΕΓΕ), την Κοινωνική Επιτροπή του, **«Αμικάλε»** –με επικεφαλής τον **Γιώργο Σαβοργιαννάκη**– και τον ελληνικό Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΕΒΙ), χαιρετισμούς απηύθυναν ο διευθυντής του παραρτήματος του ΕΓΕ στη Βιέννη, Ρίχαρντ Φλάμερ, και ο διευθυντής του ΟΒΙ, Ιωάννης Καπλάνης. [Πηγή](#)